

Arbejdsmarked

Det er ikke naturgivent, at beskæftigelsen falder nu

Industrien, byggeriet og detailhandlen forventer, at beskæftigelsen falder de kommende tre måneder. Det har de forventet tidligere, uden at et beskæftigelsesfald har materialiseret sig. Arbejdsmarkedet er meget stærkt, og selvom beskæftigelsen nok vil falde på et tidspunkt, er det ikke givet, at det er lige nu.

af Cheføkonom **Sofie Holme Andersen** og **Sebastian Schwartz, Stud.polit.**

Analysens hovedkonklusioner

- Beskæftigelsens udvikling følger sjældent virksomhedernes forudgående forventninger til netop beskæftigelsen. Både for industrien, byggeriet og detailhandlen er det svært at få øje på en sammenhæng.
- Derfor er virksomhedernes forventning til beskæftigelsen ikke en god indikator at bruge til at forudsige en eventuel vending i beskæftigelsen i den kommende tid.
- Andre indikatorer tæller antallet af jobannoncer og manglen på arbejdskraft, der fortsat viser et betydeligt pres på arbejdsmarkedet. Det trækker i retning af, at der fortsat går noget tid, før beskæftigelsen falder.

Kontakt

Cheføkonom
Sofie Holme Andersen
Mobil 61 27 58 24
sha@ae.dk

Kommunikationschef
Jesper Kirkbak
Mobil 50 73 71 34
jk@ae.dk

Om analysen

Beskæftigelsen er steget nærmest uafbrudt siden starten af 2021. Den høje inflation i 2022 og de tilhørende stigende renter har skabt forventninger hos både økonomer og virksomheder, om at beskæftigelsen snart må falde.

Danmarks Statistik offentliggør hver måned resultatet af en spørgeskemaundersøgelse, hvor en række virksomheder bliver bedt om at melde deres forventninger til beskæftigelsen i de kommende tre måneder ind. På den måde kan man se, hvilke forventninger virksomhederne samlet set har til den private beskæftigelse i Danmark. Spørgsmålet er, hvor god en indikator for aktiviteten i økonomien, virksomhedernes forventninger er.

I denne analyse sammenholder vi virksomhedernes løbende forventninger med, hvordan beskæftigelsen rent faktisk udviklede sig. Analysen viser, at virksomhedernes forventninger hidtil ikke været en god indikator for den faktiske beskæftigelsesudvikling. Det betyder også, at det ikke er naturgivent, at beskæftigelsen kommer til at falde i den kommende tid, blot fordi virksomhederne forventer faldende beskæftigelse.

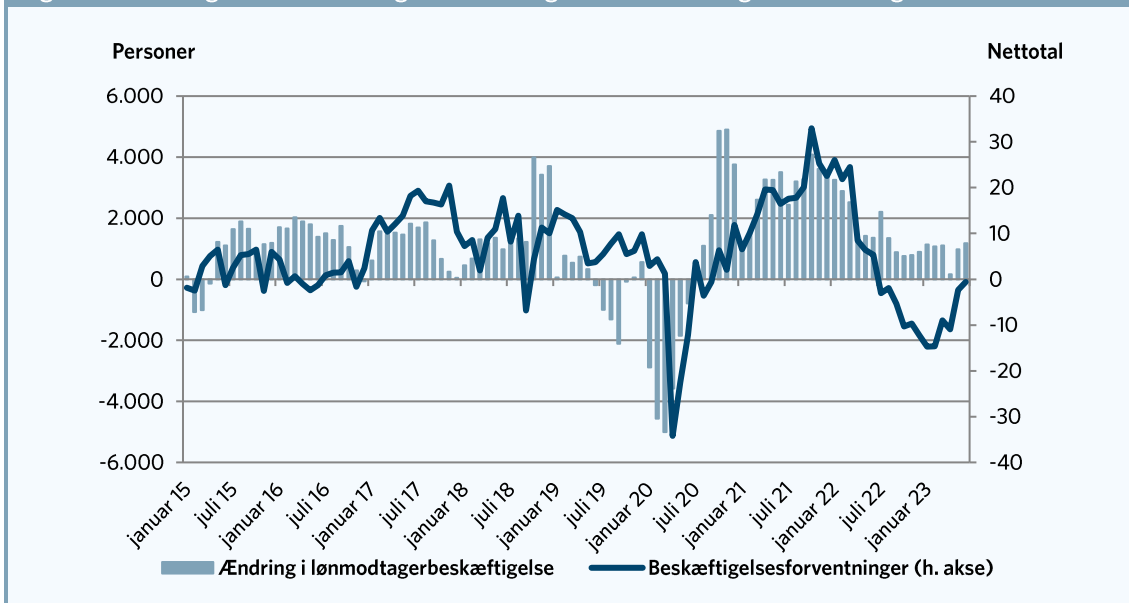
Beskæftigelsen har ikke fulgt beskæftigelsesforventningerne

Figur 1 viser industriens beskæftigelsesforventninger sammenholdt med lønmodtagerbeskæftigelsen i industrien. I starten af coronapandemien passede forventningerne for de kommende tre måneder med den faktiske beskæftigelse. Men derudover har forventningerne for de kommende tre måneder ikke passet med den faktiske beskæftigelse de seneste år.

Beskæftigelsesforventningerne opgøres som et nettotal, dvs. at det er forskellen mellem de virksomheder, der forventer stigende beskæftigelse, og de virksomheder, der forventer faldende beskæftigelse. Tallene normeres med størrelsen af beskæftigelsen i den pågældende virksomhed. Er tallet negativt, er der groft sagt flere virksomheder, der forventer faldende beskæftigelse, end der er virksomheder, der forventer stigende beskæftigelse.

Der har været flere små forudsigelser om nedgang i beskæftigelsen – f.eks. i starten af 2016 og i september 2018 – som ikke er blevet fulgt op af en faktisk beskæftigelsesnedgang.

Figur 1. Beskæftigelsesforventningerne forudsiger ikke beskæftigelsesændringer i industrien

Anm.: Egen sæsonkorrektur af beskæftigelsesforventningerne. Ændringen i den faktiske beskæftigelse er beregnet som ændringen i beskæftigelsen fra måneden hvor forventningen er dannet, til den tredje måned forventningen gælder for. Således er forventningen i januar 2015 holdt op mod beskæftigelsesændringen over perioden februar til april 2015. Beskæftigelsesforventninger er beregnet som nettotal, dvs. forskellen mellem virksomheder, der forventer stigende beskæftigelse, og virksomheder, der forventer faldende beskæftigelse.

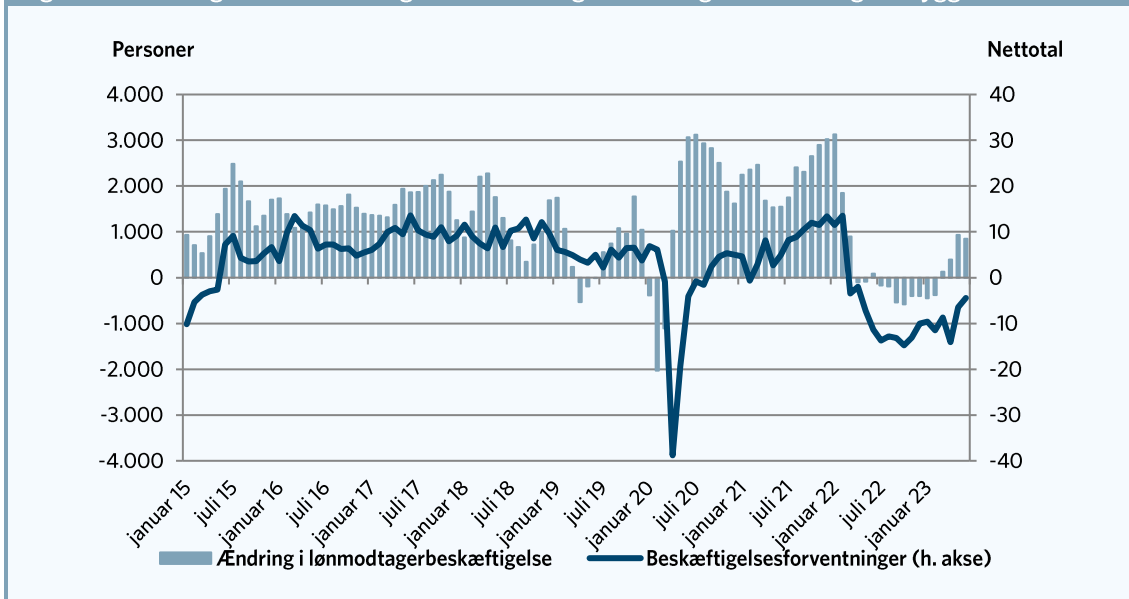
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Ligeledes forventede virksomhederne i industrien faldende beskæftigelse fra juli 2022 og frem til juni 2023, mens beskæftigelsen ikke er faldet over nogen tre-måneders-periode siden 2020.

Forventningerne passede nogenlunde i starten af coronapandemien, hvor der blev forudsagt faldende beskæftigelse, samtidig med at lønmodtagerbeskæftigelsen faldt. De kunne dog ikke forudsige coronapandemien, hvorfor beskæftigelsesforventningerne for både januar, februar og marts 2020 var positive, mens den faktiske beskæftigelse over de tre efterfølgende måneder var faldende.

Figur 2 viser, at sammenhængen mellem forventninger og faktiske ændringer i beskæftigelsen er noget bedre i byggeriet - i hvert fald det seneste år. Både corona og det seneste halvandet års beskæftigelsesfald er nogenlunde afspejlet i forventningerne. Det er dog værd at notere sig, at det beskæftigelsesfald, virksomhederne forventede omkring coronapandemiens start, hurtigt blev vendt til fremgang, hvorfor beskæftigelsen set over tre-måneders-perioden steg.

Figur 2. Beskæftigelsesforventninger har forudsagt beskæftigelsesændringer i byggeriet i 2022

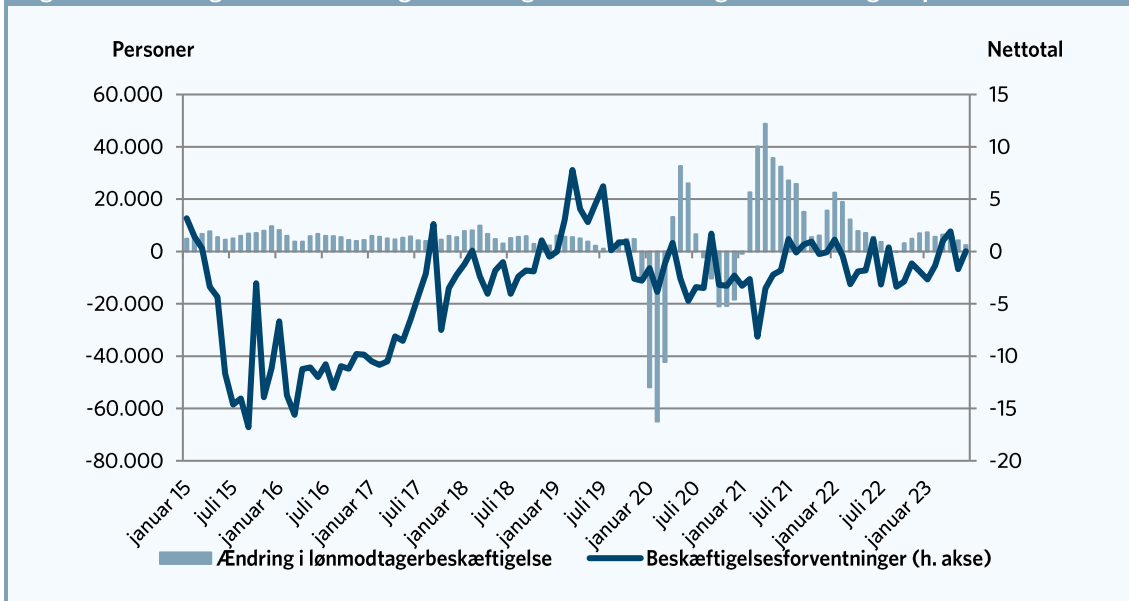
Anm.: Egen sæsonkorrektur af beskæftigelsesforventningerne. Ændringen i den faktiske beskæftigelse er beregnet som ændringen i beskæftigelsen fra måneden hvor forventningen er dannet, til den tredje måned forventningen gælder for. Således er forventningen i januar 2015 holdt op mod beskæftigelsesændringen over perioden februar til april 2015. Beskæftigelsesforventninger er beregnet som nettotal, dvs. forskellen mellem virksomheder, der forventer stigende beskæftigelse, og virksomheder, der forventer faldende beskæftigelse.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Figur 3 viser, at der i privat service ikke er en sammenhæng mellem forventningerne og beskæftigelsen. Virksomhederne har forventet faldende beskæftigelse i langt størstedelen af perioden mellem januar 2015 og september 2023, men beskæftigelsen er kun faldet under coronanedlukningerne.

Den private servicebranche består af mange forskellige underbrancher, og det er særligt i underbrancherne finansiering, information samt transport, at sammenhængen er skæv. I disse brancher er der forventninger om negativ beskæftigelsesudvikling, men den faktiske beskæftigelse stiger. Underbranchen handel har en faktisk udvikling, der i højere grad passer til forventningerne, om end langt fra en perfekt sammenhæng.

Figur 3. Beskæftigelsesforventninger forudsiger ikke beskæftigelsesændringer i privat service

Anm.: Egen sæsonkorrektur af beskæftigelsesforventningerne. Ændringen i den faktiske beskæftigelse er beregnet som ændringen i beskæftigelsen fra måneden hvor forventningen er dannet, til den tredje måned forventningen gælder for. Således er forventningen i januar 2015 holdt op mod beskæftigelsesændringen over perioden februar til april 2015. Beskæftigelsesforventninger er beregnet som nettotal, dvs. forskellen mellem virksomheder, der forventer stigende beskæftigelse, og virksomheder, der forventer faldende beskæftigelse.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Beskæftigelsen falder på et tidspunkt - men vi kan nok ikke se det ud fra virksomhedernes forventninger

Dansk økonomi befinder sig nær toppen af højkonjunktoren. Mange forskellige indikatorer peger i retning af et beskæftigelsesfald, herunder det faktum, at økonomien befinder sig i en teknisk recession.

Både virksomhederne i industrien, i byggeriet og i detailhandlen forventer, at beskæftigelsen vil falde de kommende tre måneder. Men virksomhedernes beskæftigelsesforventninger bør ikke være en indikator, man tillægger nogen særlig vægt. De har hidtil kun i meget begrænset omfang forudsagt, hvad vej beskæftigelsen vendte.

Ser vi på det seneste halvandet år, er mere eller mindre alle indikatorer omkring beskæftigelsen blevet mere negative. I samme periode er lønmodtagerbeskæftigelsen steget med knap 63.000 personer. Det er muligt, at det er nu, beskæftigelsen vender - men ser man på styrken af arbejdsmarkedet, kan der også gå en rum tid endnu.